Tájékoztató
a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményének érvényesítéséről szóló adóelőleg-nyilatkozathoz

Tudnivalók a nyilatkozathoz

Kinek kell átadni ezt a nyilatkozatot?

Ahhoz, hogy a munkáltatója, kifizetője az Ön törvényben meghatározott jövedelmeire a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét figyelembe véve állapítsa meg az adóelőleget, ezt a nyilatkozatot két példányban kell átadnia részére.

A nyilatkozat egyik példányát a munkáltatónak (kifizetőnek), másik példányát pedig Önnek kell a bevallás benyújtásának évét követő 5. év végéig megőriznie.

Az adóelőleg-nyilatkozat nem kizárólag munkáltatónak adható át, hanem olyan kifizetőnek is, aki Önnek összevonás alá eső jövedelmet juttat.

A munkáltató, kifizető a nyilatkozatot, az átadást követő kifizetéseknél veszi figyelembe az adóéven belül, vagy kérésére folyamatosan.

2024-től már minden négy vagy több gyermeket nevelő anyának lehetősége van arra, hogy kérje a munkáltatót, kifizetőt, hogy a kedvezményt az adóelőleg-nyilatkozat visszavonásáig vegye folyamatosan figyelembe (folytatólagos nyilatkozat), amit a 3. pontban kell jelezni. Ekkor a következő évben, években nem kell új nyilatkozatot adnia.

Ha Ön a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét jogalap nélkül kéri, és emiatt az adóbevallásában 10 ezer forintot meghaladó befizetési kötelezettsége, vagyis adóhátraléka keletkezik, akkor ennek 12 százalékát különbözeti bírságként kell megfizetnie az adóhátralékkal együtt.

Kinek jár a kedvezmény?

Négy vagy több gyermeket nevelő anya az a nő, aki **vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként** az általa nevelt, legalább négy gyermek után:

a) családi pótlékra jogosult, vagy

b) családi pótlékra már nem jogosult, de legalább 12 éven keresztül jogosult volt,

c) a családi pótlékra való jogosultság a gyermek elhunyta miatt szűnt meg.

Az a) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki fogyatékkal élőként szociális intézményben látnak el, utána az anya családi pótlékra nem jogosult, de a gyermeket az anyát megillető családi pótlék összegének meghatározásakor figyelembe veszik.

A b) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki után az anya vagy a szociális intézmény vezetője családi pótlékra való jogosultsága már nem áll fenn, de legalább 12 éven keresztül e két személy valamelyike, vagy mindkettejük esetében összesen fennállt, feltéve, hogy a szociális intézmény vezetőjénél fennálló jogosultság időszaka alatt az előző mondatban foglaltak teljesültek.

Például **négy vagy több gyermeket nevelő anyának számít** az a nő, aki:

- saját háztartásában neveli a 3, 6, 9 és 12 éves gyermekeit;
- négy gyermeket szült, ebből hármat felnevelt (már felnőttek), egyikük pedig kisgyermekként elhunyt;
- öt gyermeket szült, a szülők elváltak, amikor a két legidősebb gyermek 16 és 14 éves volt, a három fiatalabb gyermek az anyánál maradt, a két idősebb az apához került;
- három gyermeket szült és nevelt: a legidősebb dolgozik, elköltözött otthonról, a középső egyetemista, a harmadik középiskolába jár, és korábban örökbefogadott egy 3 éves kislányt, aki 22 évesen költözött el a szülői házból.

Nem tekinthető négy vagy több gyermeket nevelő anyának az a nő, aki:

- négy gyermeket szült, de váláskor az apához került 10 éves kislánya;
- második férjével közösen nevel négy kiskorú gyermeket, akik közül kettő a sajátja, kettő a férjéé (kivéve, ha a férje gyermekeit örökbe fogadta).

Ha a továbbiakban nem kívánja igénybe venni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, (például, mert a kedvezményre már nem jogosult) akkor ezt a 4. sorban kell jelölnie.

Milyen jövedelmekre érvényesíthető a kedvezmény?

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye **a törvényi előírások szerint az alábbi jövedelmekre érvényesíthető**:

- a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre, ilyenek különösen:
  - a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
  - az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például: táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
  - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
  - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, álláskeresési segély, kereset-kiegészítés és keresetpótló juttatás, álláskeresést ösztönző juttatás;
  - a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme,
  - ez előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék),
  - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,
  - a munkaviszony megszűnése miatt kifizetett végkielégítés, de a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része nem képezi a kedvezmény alapját,
  - a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékeként kifizetett jövedelem,
  - a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
  - a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (például igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékeként kapott juttatás,

- az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszony keretében végzett tevékenységből származó jövedelem,
- nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
- az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
- az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.

- Az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül:
  - a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére,
  - a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - az európai parlamenti képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - a választott könyvvizsgáló e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló, más szerződés alapján folytatott tevékenységéből, például megbízásból származó jövedelmére.

A kedvezményre való **jogosultság annak a hónapnak az első napján kezdődik, amelyben Ön először – akár csak egy napig is – négy vagy több gyermeket nevelő anyának minősül**.

A kedvezményre való **jogosultság annak a hónapnak az utolsó napján szűnik meg, amelyben Ön utoljára, legalább egy napig négy vagy több gyermeket nevelő anyának minősül**.

Például egy házaspár négy gyermeket nevel, akik 3, 6, 9 és 12 évesek. A szülők júniusban elválnak és a két idősebb gyermek az édesapával marad. Ebben az esetben az anya utoljára júniusban tekinthető négy vagy több gyermeket nevelő anyának, így az adóelőleg kitöltésekor július hónapot kell megjelölnie a jogosultság megszűnésének hónapjaként.

Hogyan érvényesülhet együtt több szja-kedvezmény?

A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét **minden más kedvezményt megelőzően** érvényesíti a munkáltató, kifizető. Ez azt jelenti, hogy Ön az említett jövedelmeire nem tudja az első házasok kedvezményét, a családi kedvezményt és a személyi kedvezményt érvényesíteni, annak azonban nincs akadálya, hogy a bérjövedelmére **családi járulékkedvezményt** érvényesítsen. Annak érdekében, hogy Ön a családi járulékkedvezményt is igénybe tudja venni, a családi kedvezmény igénybevételére vonatkozó adóelőleg-nyilatkozatot is ki kell töltenie és el kell juttatnia a munkáltatójának.

Hasonlóan kell eljárnia akkor is, ha van olyan összevont adóalapba tartozó jövedelme, amelyre a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét nem tudja érvényesíteni, de a személyi kedvezményt, az első házasok kedvezményét, a családi kedvezményt vagy családi járulékkedvezményt igen.

Adatváltozáskor mit kell tenni?

Ha a nyilatkozatban közölt adatok változnak, **Ön köteles haladéktalanul új nyilatkozatot tenni** – ezt az I. Blokk jobb felső sarkában **(a „Módosított nyilatkozat" kódkockában)** kell X-szel jelölnie.

Ha év közben új munkáltatónál helyezkedik el és új nyilatkozatot tesz, az **nem számít módosított nyilatkozatnak**.

A kedvezményről bővebb tájékoztatást olvashat a NAV honlapján az „Szja adóalap-kedvezmények" című 73. számú információs füzetben.

Külföldi magánszemély milyen feltételek mellett érvényesítheti a kedvezményt?

Ön csak akkor érvényesítheti a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, ha azonos vagy hasonló **kedvezményt** ugyanarra az időszakra **másik államban** – ahol önálló és nem önálló tevékenységéből, nyugdíjból és más, hasonló, a korábbi foglalkoztatásból származó jövedelme megadóztatható (figyelemmel a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi egyezmények rendelkezéseire is) – **nem vett és nem is vesz igénybe**.

A külföldi adóügyi illetőségű magánszemély a kedvezményt Magyarországon csak akkor érvényesítheti, ha az adóévben megszerzett összes jövedelmének – ideértve a Magyarországon nem adóztatható jövedelmet is – **75 százaléka Magyarországon adózik.** Az adóévben megszerzett összes jövedelembe beleszámít az önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem – ideértve különösen a vállalkozói jövedelmet és a vállalkozói osztalékalapot vagy az átalányadó alapját – valamint a nyugdíj és más hasonló, a korábbi foglalkoztatásból megszerzett jövedelem, függetlenül attól, hogy mely országban adókötelesek.

Ha Ön külföldi adóügyi illetőségű, a „Kiegészítő nyilatkozat a külföldi adóügyi illetőségű magánszemélyek adóalap-kedvezményének érvényesítéséhez" nyilatkozatot is ki kell töltenie és a munkáltató, kifizető részére átadnia a kedvezményének igénybevételéhez. Adóazonosító jelet ebben az esetben is meg kell adnia.

Az adóelőleg-nyilatkozat kitöltése

I. blokk: Ön ebben a blokkban nyilatkozik munkáltatójának arról, hogy érvényesíteni kívánja a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét.

Az 1. pontban kell feltüntetni a kedvezmény igénybevételére jogosító gyermekek nevét és adóazonosító jelét. A **munkáltató, kifizető csak akkor tudja a kedvezményt figyelembe venni, ha legalább 4 gyermek adatait feltünteti**. Ha a gyermeknek nincs adóazonosító jele, akkor adja meg a gyermek születési helyét, idejét és az anyja nevét, még abban az esetben is, ha az megegyezik az Ön nevével.

A 2. pontban nyilatkozik arról, hogy Ön jogosult a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményére és igénybe kívánja azt venni.

A 3. pontban kell jelölni, ha folytatólagos nyilatkozatot ad, vagyis ha szeretné, hogy munkáltatója, kifizetője a nyilatkozatát folyamatosan figyelembe vegye mindaddig, ameddig Ön nem kéri annak mellőzését. Az a négy vagy több gyermeket nevelő anya is kérheti a nyilatkozat adóéven túli figyelembevételét, akinek a jogosultsága nem végleges.

A 4. pontot akkor töltse ki, ha a továbbiakban **nem kívánja** a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét **igénybe venni.** Ekkor a „Módosított nyilatkozat" kódkockát jelölje X-szel, és tüntesse fel azt a

hónapot, amelyben a kedvezményt már nem kívánja igénybe venni. Ha ezt a pontot kitölti, akkor az 1. és 2. pontot nem kell kitöltenie.

II. blokk: ezt a blokkot az Ön munkáltatójának, kifizetőjének kell kitöltenie.